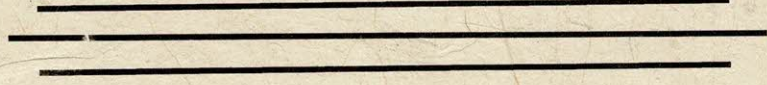

अध्यक्ष श्री पार्वती सुनुवारले गाउँ सभाका पन्ध्रौं अधिवेशन

समक्ष पेश गर्नु भएको

आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

फिक्कल गाउँपालिका,
सिन्धुली जिल्ला
बागमती प्रदेश, नेपाल
२०८१ साल जेष्ठ ४ गते

गरिमायय गाँउ सभाका सदस्यज्यूहरु,
आमन्त्रित महानुभावहरु,
तथा कर्मचारी साथीहरु,

सर्वप्रथम यस फिक्कल गाँउपालिकाको गाउँसभाको पन्ध्रौँ अधिवेशनको प्रारम्भ समारोहमा उपस्थित हुनु भएका सम्पूर्ण सभाका सदस्यज्यूहरु एवं उपस्थित कर्मचारी साथीहरु एवं सञ्चारकर्मी मित्रहरुलाई गाँउपालिकाको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु । राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जन आन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष, त्याग र बलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण एवं शहिदहरु तथा वेपत्ता र पीडित नागरिकहरुलाई सम्मान गर्दै आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको मार्गलाई नेपालको संविधानले अंगिकार गरेको छ । यसैको आधारमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई राज्य शक्तिको स्रोत प्रयोग गर्ने अधिकार प्रदान भएको छ । आज हामी नेपालको संविधानको भाग १८ द्वारा २२२ बमोजिम नियमित रुपमा शुरु भएको यो पन्ध्रौँ अधिवेशनको प्रारम्भ समारोहमा उपस्थित भएका छौँ । आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम सम्मानित गाउँसभा मार्फत फिक्कल गाँउपालिकावासीहरु माझ प्रस्तुत गर्न गई रहँदा समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकांक्षामा आधारित हुँदै "फिक्कल समृद्धिको आधार कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा, पर्यटन र रोजगार" भन्ने मूल नाराका साथ समृद्ध फिक्कल सुखी फिक्कलवासीको सपना साकार पार्ने अभियान पूरा गर्न समृद्धिको यात्रामा हामीले हाम्रो पालिकालाई हाम्रो पालामा सेवा मार्फत सुशासन-सुशासन मार्फत विकास र समृद्धि भन्ने नाराका साथ दुरगामी एवं उज्ज्वल र समृद्ध गाँउपालिकाको निर्माणको आधार तयार हुनेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

उपस्थित सभा सदस्यज्यूहरु,

तीनै तहका सरकारले मुलुकमा आफ्नो तर्फबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक वस्तु तथा सेवाको प्राथमिकीकरण गर्नु पर्ने भएको छ । विषयगत क्षेत्रहरु आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी सोही बमोजिम कार्यहरु गर्नु आजको आवश्यकता भएको छ । बजेट तर्जुमाको लागि अबलम्बन गरिएका पद्धति र आधारहरु, बजेट निर्माण एवं प्राथमिकीकरण आधार बदलिएको परिस्थितिमा यस गाँउपालिकाको आ.ब. २०८१/०८२ को लागि संविधान प्रदत्त अधिकारहरु, स्थानीय तह संचालन ऐन, दिगो विकास लक्ष्यहरु, संघीय तहबाट तय भएका नीति र योजनाहरु अन्य कानूनमा उल्लेख अधिकार, पार्टीको दस्तावेज, निर्वाचन घोषणा पत्र, प्रतिवद्धता, स्थानीय

७.०८.२०८१
सुदूरपश्चिम प्रदेश
काठमाडौं

आवश्यकता र नागरिक, समुदायको मागका आधारमा नैयमित्तिपूर्वक प्रमुख क्षेत्रगत नीतिहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

(क) सामाजिक विकास क्षेत्र

स्वास्थ्य

१. मृगौला, क्यान्सर, स्पाइनल इन्जुरी भई पारालाइसिस भएका विरामीलाई जीविकोपार्जन भत्ता उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार सँग सोधभर्ना लिने गरी पालिकाले समेत कोष व्यवस्थापन गरी विरामीलाई जीविकोपार्जन भत्ता उपलब्ध गराउने कार्यलाई थप सहज र सर्वसुलभ बनाइनेछ ।
२. गाउँपालिका भित्र रहेका स्वास्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईको भौतिक पूर्वाधार र जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्दै औषधी लगायत स्वास्थ्य तथा सुरक्षा सामग्रीहरुको पर्याप्त व्यवस्था गरी स्वास्थ्य सेवालाई सुदृढ गरी निःशुल्क स्वास्थ्य जाँच तथा औषधी वितरणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
३. “सुन्दर फिक्कल हराभरा, अर्गानीक खाना हाम्रो आहारा” को अभियान मार्फत स्वच्छ फलफुल तरकारी मार्फत स्वास्थ्य सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
४. आयुर्वेद चिकित्साको लागि गाउँपालिका भित्र रहेको नागरिक आरोग्य केन्द्रलाई सुदृढीकरण गरि पञ्चकर्म, योग, ध्यान, शिरोधार्य वाफ लगायतको सेवालाई विस्तार गरिनेछ । गाउँपालिकाको नागरिक आरोग्य केन्द्र मार्फत निःशुल्क आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, विद्यालय आयुर्वेद शिक्षा तथा योग कार्यक्रम, जडिबुटीको पहिचान, उपयोगिता सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
५. दश शैल्याको फिक्कल आधारभूत अस्पताल भवनको भौतिक संरचना निर्माण कार्य सम्पन्न भईसकेकोले सो अस्पताल संचालनमा सरसामग्री तथा औजार उपकरण साथै एक जना मेडिकल अधिकृत डाक्टर समेत कर्मचारी व्यवस्थापन गरी अस्पताल संचालनको शुरुवात गरिनेछ । साथै स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत अस्पतालबाट दिइने बीमा स्वास्थ्य सेवा यसै अस्पतालबाट उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वयको लागि पहल गरिने छ ।
६. गर्भवती महिलालाई सुत्केरी प्रयोजनार्थ नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा लैजान निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी चेकजाँच गराउँदा प्रत्येक पटक दिने प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. वार्षिक रुपमा कम्तिमा एक पटक पालिका भित्र विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरुमाको सहकार्यमा विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको स्वास्थ्य सेवा शिविर संचालन गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

स्वास्थ्य विभाग
काठमाडौं, नेपाल
०७/०८/२०७३

८. आँखा उपचारलाई थप प्रभावकारी बनाउन विभिन्न सस्थीहरूसंगको सहकार्यमा वडास्तरसम्म विस्तार गरिदै लगिनेछ ।
९. खाडसाडमा रहेको सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइलाई राजमार्गमा हुने दुर्घटना उपचार लक्षित सेवा केन्द्रको रूपमा विस्तार गरी मिनी ट्रमा सेन्टरको रूपमा २४ सै घण्टा उपचार सेवा प्रदान गर्ने गरी विशेष व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१०. गाँउपालिका भित्र रहेको ल्याबलाई स्तरोन्नती गरी अत्यावश्यक औजार उपकरण को व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै बर्थिङ्ग सेन्टरहरूमा समेत न्यूनतम ल्याब सेवालाई बिस्तार गरिदै लगिनेछ । ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड सेवालाई सबै बर्थिङ्ग सेन्टरहरूमा बिस्तार गरिदै लगिनेछ । महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूको दक्षता विकास तालिम उपलब्ध गराई उनीहरूको सेवालाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।
११. स्वास्थ्य संस्थाहरूको प्रभावकारी सेवा विस्तारको लागि सार्वजनिक निकाय, निजी क्षेत्र गैर सरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्यको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२. बालबालिकाहरूको आधारभूत खोप कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाइने छ । खोप कार्यक्रमलाई समयबद्ध र अनिवार्य गराउन विद्यालय भर्ना गर्दा अनिवार्य खोप कार्डको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा आवद्ध हुन सबै नागरिकलाई अभिप्रेरित गरिने छ । आर्थिक रूपले विपन्न, दलित, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक, सीमान्तकृत, लोपोन्मुखहरूलाई अनिवार्य स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा आवद्ध भए वापत प्रिमियमको शत प्रतिशत रकम गाउँपालिकाले व्यवस्था गर्ने अन्यलाई अवस्था हेरी ५० प्रतिशत सम्म र वैदेशिक रोजगारीमा रहेका घरधुरीलाई अनिवार्य स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा सहभागी गराइने छ ।
१४. स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य इकाइहरूलाई आवश्यक समयोजन गरी थोरै कर्मचारीको उपस्थितिमा धेरै स्वास्थ्य प्रवाह गर्ने नीति लिइनेछ । साथै हाल संचालनमा रहेका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइहरूलाई दक्ष जनशक्ति सहित निरन्तरता दिइने छ ।
१५. दीर्घरोगीहरूको स्वास्थ्य जाँच घर दैलोसम्म गर्ने र रोगीहरूले खाने औषधी घर दैलोसम्म उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१६. राजमार्गमा हुने सडक दुर्घटनामा परेका व्यक्तिहरूलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याउनको लागि निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था मिलाइने छ ।
१७. रेविज विरुद्धको खोप अभियान संचालनको लागि स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिमको व्यवस्थापन गरी आगामी आ.व. देखि रेविज खोप अभियान संचालनमा ल्याइनेछ ।
१८. सुरक्षित मातृत्व, खोप, पोषण र रोग नियन्त्रणका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । पाठेघरको मुखको क्यान्सर रोकथामका लागि निःशुल्क स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१९. जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रम ६/६ महिनामा संचालन गरिनेछ ।
- ख शिक्षा
२०. गाउँपालिका भित्रको कुनै एक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकलाई अर्को कुनै विद्यालयमा निश्चित समयको लागि शैक्षिक अनुभव आदान प्रदान गर्ने कार्यका लागी काजको रूपमा पठाउन सक्ने कार्यको थालनी गरिनेछ । साथै कुनै विषयविज्ञ शिक्षकलाई घुम्ती शिक्षकको रूपमा विद्यालयहरूमा क्रमश पठाउन सकिनेछ ।
२१. सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात वैज्ञानिक आधारमा दरबन्दी मिलान गरि शिक्षक अभाव हुन नदिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२२. शिक्षा ऐन, नियमावलीको आवश्यक संसोधन र शिक्षा योजना तर्जुमा, आवश्यक कार्यविधि र मापदण्ड समेत निर्माण गरिनेछ ।
२३. किशोर-किशोरी शिक्षा तथा जीवनोपयोगी सीप विकासको माध्यमले विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकालाई शिक्षाको मुलधारमा ल्याउन अनिवार्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२४. विद्यार्थी संख्या र भौगोलिक दुरी समेत अध्ययन गरी कम विद्यार्थी, बढी आर्थिक बोझ भएका विद्यालयहरूलाई वैज्ञानिक आधार तय गरी गाभ्ने (Merge), कक्षा घटाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२५. स्थानीय पाठ्यक्रमलाई आफ्नो परिवेश अनुकूल बनाउन थप अध्ययन, परिमार्जन र अद्यावधिक गरि पाठ्यक्रम बमोजिम पाठ्यवस्तु निर्माण तथा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२६. सामुदायिक विद्यालयमा उपलब्ध सूचना तथा प्रविधि स्रोतलाई उपयोग गर्दै डिजिटल साक्षरता तालिममा स्थानीय नागरिकहरूलाई समेत समेटि प्रविधिमैत्री समाज निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
२७. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूलाई क्षमता र व्यवसायिक बनाउन क्रमशः मागमा आधारित तालिम तथा सिकाईका अवसरहरू विस्तार गर्दै लगिनेछ । साथै शिक्षकहरू प्रविधिमैत्री बनाउन डिजिटल साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
२८. फिक्कल गाउँपालिका अन्तर्गतको शैक्षिक संस्थाहरूमा स्थानीय पाठ्यक्रम मार्फत स्थानीय परिवेशका मौलिक ज्ञानको साथ साथै जीवनोपयोगी सीप सहितको गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरिदै लगिनेछ ।
२९. गाउँपालिकाभित्र लामो समय एउटै विद्यालयमा कार्यरत रहनु भएका शिक्षकहरूलाई अन्य विद्यालयको शिक्षा सिकाइ, भौगोलिक अनुभव तथा अन्तरघुलन कार्यका लागि मापदण्ड निर्धारण गरी तोकिएको मापदण्ड भित्र परेका शिक्षकहरूलाई अन्तर विद्यालय सरुवा गर्न शिक्षा ऐनमा समसामयिक परिवर्तन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । यसरी सरुवा गर्दा सम्भव भएसम्म शैक्षिक सत्र मिलाइनेछ ।

गाउँपालिका
सहायक शिक्षक
सुदामा शर्मा

३०. सबै सामुदायिक विद्यालय हरित विद्यालय कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । सम्बन्धित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी/निजको अभिभावक र अध्यापन गराउने शिक्षकको जन्म दिनको उपलक्ष्यमा अनिवार्य एक विरुवा रोप्ने संरक्षण गर्ने अभियान संचालनमा ल्याइने छ । यसरी नै पहिरो लगायत विपद जोखिममा रहेको विद्यालयको अवस्था अध्ययन गरी प्राथमिकताको आधारमा न्यूनीकरण, नियन्त्रण र विद्यालयको घेराबेरा कार्यक्रमको निरन्तरता दिइने छ ।
३१. आगामी आ.व. मा डिजिटल साक्षरताका लागि नमूनाको रूपमा केही विद्यालयमा शिक्षा मन्त्रालयबाट तयार गरिएको भिडियो मार्फत अध्ययन गराउने प्रयासको थालनी गरिनेछ ।
३२. फरक क्षमता भएका विद्यार्थीहरू पहिचान गरी त्यस्ता विद्यार्थीहरूलाई कुनै एक विद्यालयमा आवासीय रूपमा राखी अध्यापन गराउने कार्यको अध्ययन गरिनेछ ।
३३. दलित, अल्पसंख्यक तथा आर्थिक र सामाजिक रूपमा पछि परेका विद्यार्थीलाई विद्यालय तथा सम्बन्धित वडाका वडाअध्यक्षको सिफारिसमा आवश्यक शैक्षिक सामग्री गाँउपालिकाले व्यवस्था गर्ने प्रवन्ध मिलाइनेछ ।
३४. विद्यालय भर्ना हुने समय पुगेका बालबालिकाहरूको भर्ना दरलाई शत प्रतिशत पुऱ्याउने गरी कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
३५. परम्परागत स्थानीय ज्ञान, सीप तथा कलालाई अभिलेखीकरण गरी सीप बैंकको कार्य शुरुवात गरि विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई आदान प्रदान गरिनेछ ।
३६. विद्यालय, अभिभावकको समेत साझेदारीमा पूर्ण आवासीय र आंशिक(दिवा) आवासीय विद्यालयको रूपमा विकास गरि शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ । गाउँपालिका भित्र कम्तिमा एक विद्यालयबाट पूर्ण आवसिय र दिवा आवासीय विद्यालय संचालन अनिवार्य सुरुवात गरिनेछ ।
३७. परीक्षा प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न गाउँपालिका स्तरमै प्रश्नपत्र निर्माण गरी परीक्षा सञ्चालन गरिनुको साथै कक्षा ५, ८ र ११ को परीक्षा गाउँपालिका स्तरमा सञ्चालन गरिनेछ ।
३८. सिकाईलाई व्यवस्थित गर्न आन्तरिक मुल्याङ्कनलाई प्रभावकारी बनाउन विषयगत शिक्षकहरूको कार्यशाला सञ्चालन गरिनेछ ।
३९. सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा खेल मैदान व्यवस्थापन, घेराबेरा लगायत भौतिक संरचनाको मर्मत संभार र निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
४०. गाउँपालिका भित्र कक्षा ११ र १२ सञ्चालित कम्तिमा एक विद्यालयमा गणित विषयको पठनपाठन सञ्चालन गरिनेछ ।
४१. आधारभूत तह कक्षा ३ र ५ सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन एक एक थान कम्प्युटर र प्रिन्टरको व्यवस्था गरिनेछ ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश
विद्यालय शिक्षा विभाग
काठमाडौं

४२. विद्यालय शिक्षामा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिमा अभिभावको संलग्नता बढाउनका लागि सञ्चालन गरिनेछ ।
४३. नमुना विद्यालय विकासको लागि अन्य सरकारी, गैर सरकारी संघ सस्था संग समन्वय गरिनेछ ।
४४. पेन्सन भैसकेका शिक्षकहरुको लागि गोल्डेन हान्सेकको व्यवस्था गरिनेछ ।
४५. बालबगैचा, करेसावारी निर्माण तथा हरित विद्यालय निर्माण तथा पोषण ससाह सचालन गरिनेछ ।
४६. गाँउपालिका भित्रका विद्यालयहरुमा प्रधानाध्यापकहरु नियुक्त गर्दा प्रतिस्पर्धा, कार्ययोजना तथा अन्य आधारमा नियुक्ती गर्ने र प्रधानाध्यापकको कार्य अवधि पाँच वर्षको हुने गरी कानूनमा आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
४७. गाँउपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा पढ्दै-कमाउँदै, कमाउँदै-पढ्दै कार्यक्रम सचालन गरि विद्यार्थीहरुलाई उद्यमशील बनाउने नीति लिइनेछ ।
४८. गाँउपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा व्यवसायिक सीपमूलक कार्यक्रम सचालन गरिने छ ।
४९. विद्यालयहरुमा खेल, संगित र नृत्य सिकाउन घुम्टि शिक्षकको व्यवस्था गरिने छ ।
५०. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरुलाई सम्बन्धित विषयको शिक्षण सिकाई तालिम कार्यक्रम सचालन गरिने छ ।
५१. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न, विद्यालयबीचको सिकाई आदानप्रदान गर्न र प्रतिस्पर्धी बनाउन पालिकास्तरीय र वडास्तरीय रुपमा शैक्षिक प्रदर्शनी, शैक्षिक मेला र अतिरिक्त क्रियाकलापको प्रतिस्पर्धाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
५२. विद्यालय शिक्षकको आफ्नो ज्ञान, सीपको आदान प्रदान गर्न वडास्तर र पालिकास्तरमा विषयगत शिक्षकहरुको नियमित बैठक, अन्तरक्रिया गर्ने परिपाटीको थालनी गरिनेछ ।
- ग खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता
५३. गाँउपालिका भित्रका सम्पूर्ण वडाका घरधुरी र विद्यालयहरुमा स्वच्छ खानेपानीको दिगो विकास र पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्वच्छ सफा फिक्कल बनाइने छ ।
५४. घरायसी, संस्थागत एवम् वातावरणीय सरसफाई प्रवर्द्धनका लागि वातावरण तथा सरसफाई कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
५५. गाँउपालिकाभित्र सञ्चालनहुने खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धनका क्रियाकलाप र कार्यक्रमहरुमा दोहोरोपना हटाउनुका साथै प्रभावकारिता वृद्धि गर्नका लागि खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना (Wash Plan) तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

नेपाल सरकार
गणतन्त्र

५६. पूर्ण सरसफाई प्रवर्द्धनमा वडा, टोल विकास संस्थाहरु र स्थानीय समुदायको सहभागीता बढि गरी पूर्ण सरसफाईलाई जीवन संस्कारको रूपमा विकास गर्नका लागि सरसफाई नमुनाटोल निर्माणमा जोड दिइने छ र सोका लागि पूर्ण सरसफाई टोल विकास निर्देशिका बनाई लागु गरिनेछ ।

५७. सरसफाइको लागि मानिसहरुको बानी ब्यवहारमा आमूल परिवर्तन गर्न गाउँपालिका क्षेत्रभरी जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

५८. संस्थागत सरसफाइ (विद्यालय/बालविकास केन्द्र र मुख्य गरी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा) खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता (साबुन पानीले हात धुने र महिनावारी स्वच्छता) सुविधा सुनिश्चित गर्न आवश्यकता अनुसार पूर्वाधार निर्माण गर्ने, प्रयोगमा नआएका सुविधालाई मर्मत सम्भार गर्ने र नियमित सेवामा पहुँच सुनिश्चित गर्न सेवा प्रदायक संस्थाहरुलाई पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने र समुदाय स्तरमा सरसफाई र स्वच्छता अभियान सञ्चालन गर्न सामाजिक नियमहरु बनाई अभियानको रुपमा लागु गरिनेछ । साथै टोल विकास संस्थाहरुलाई सरसफाई पुरस्कारको व्यवस्था मिलाईनेछ । टोल विकास संस्थाहरुले आफ्नो टोलको घरधुरीहरुलाई सरसफाईमा संलग्न गराई सो को अनुगमन मुल्याङ्कन गरी घरधुरीहरुलाई उचित सरसफाई पुरस्कार गर्न सक्ने व्यवस्था समेत मिलाईनेछ ।

५९. खानेपानी योजनाहरु विकास साझेदार संस्था र स्थानीय संस्थाहरुको समन्वय र सहयोगमा संचालन गरिने छ ।

घ सामाजिक सुरक्षासमावेशीकरण र गरिबी निवारण

६०. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अशक्त, फरक क्षमता भएका व्यक्ति, छोराछोरीवाट अपहेलित, उपेक्षित वर्ग एवं आर्थिक रुपले विपन्न भई खान लाउन समेत नपाएका व्यक्तिलाई अल्पकालीन रुपमा निःशुल्क खाना, कपडा र आवासको व्यवस्था मिलाई स्थानीय सरकार रहेको अनुभूति दिलाईनेछ ।

६१. लैंगिक विभेदमा परेका र पारिएका वर्गको उत्थानको लागि भाषिक, आर्थिक, सामाजिक समुन्नतिको लागि विशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।

६२. सबै वर्गहरुलाई समेट्ने गरि लैंगिक उत्तरदायी बजेट बनाईनेछ ।

६३. कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, हिंसा, छुवाछुत गर्ने व्यक्तिलाई तत्कालै कडा कारबाही गरिनेछ । साथै विद्यालय स्तरमा पनि यस सम्बन्धी जनचेतना अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

६४. बाल विवाह, सामाजिक कुरीति, उमेरको अनमेल विवाह तथा विभेदलाई न्यूनीकरण गर्न विद्यालयस्तर र वडा स्तरबाट नै सचेतनामूलक कार्यक्रम गरिने छ ।

६५. बाल अधिकार संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्यविधि अनुसार बाल कल्याण अधिकारीको नियुक्ति प्रकृया अघि बढाईने छ ।

गाउँपालिका
सुदूरपश्चिम प्रदेश
सुदूरपश्चिम प्रदेश

आयोजना गरिने छ । गाँउपालिका भित्रका सबै वडामा कम्तिमा एउटा आधारभूत खेल मैदानको विकास गरी फुटबल, भलिबल, क्रिकेट, ब्याडमिन्टन, कराँते, रग्बी तथा अन्य साहसिक खेलहरू जस्ता खेलकुदलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै सम्भाव्यता अध्ययन गरी विभिन्न साहसिक खेलहरूको प्रतियोगिता संचालन गरी खेलकुदको माध्यमद्वारा पर्यटन प्रवर्द्धन गरिने छ ।

१२. युवाहरूलाई खेलकुदमा आकर्षित गर्न अध्यक्ष फुटबल कप र राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड जस्ता खेलकुद प्रतियोगिता आयोजनालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१३. युवाहरूलाई भलिबल खेलप्रति आकर्षित गरी राष्ट्रियस्तरको खेलाडी उत्पादन गर्न उपाध्यक्ष भलिबल कप संचालन गरिने छ ।

१४. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका खेलकुदमा भाग लिने गाँउपालिका क्षेत्र भित्रका उत्कृष्ट खेलाडी तथा जित हाँसिल गराउन सहयोग पुर्याउने प्रशिक्षकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न पुरस्कार र सम्मानको व्यवस्था मिलाइने छ ।

१५. गाँउपालिका स्तरीय खेल मैदान तयारका लागि विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गरी आगामी आर्थिक वर्ष भित्र पुरा गर्न सहकार्यका आधारमा निर्माण कार्यलाई सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ ।

१६. विद्यालय तथा समुदायबाट खेलाडी पहिचान, सम्मान तथा क्लब दर्ता कार्यलाई निरन्तरता दिई अन्तर वडा स्तरीय प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ । खेलकुद प्रतियोगिताका माध्यमबाट फिक्कललाई राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा पहिचान गराउने प्रयास गरिनेछ ।

१७. गाँउपालिका क्षेत्रभित्र निर्माणाधीन रहेको रचनेथाम खेलमैदानलाई पूर्णता दिइनेछ साथै गाँउपालिको झगेरेबेसीमा कभर्डहल निर्माण कार्यको शुरुवातको लागि सहकार्य, समन्वयमा संचालन गर्ने गरी कार्य अघि बढाइनेछ ।

१८. गाँउपालिका क्षेत्रभित्रका माध्यमिक विद्यालयहरूमा खेल शिक्षकहरूको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ । स्काउट र जुनियर रेडक्रस सोसाईटी मार्फत स्वयं सेवक शिक्षकहरूको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।

१९. फिक्कल गाँउपालिका भित्र सम्भाव्यता रहेका खाली चउरहरूलाई खेल मैदानमा विस्तार गरिदै लगिने छ ।

न्यायिक समिति

१००. मेलमिलापकर्ता, जनप्रतिधिहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धिको कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ ।

१०१. विवाद निरुपण तथा मेलमिलापको लागि समुदाय स्तरमा कार्यक्रम बनाई लागु गरिने छ ।

न्यायिक समिति

१०२. मेलामिलापकर्ताहरूको पहिचान हुने खालको पोशाक र लोगोको व्यवस्था साथै मेलामिलाप केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
१०३. कानूनी परामर्शदाताको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०४. न्यायिक समितिलाई सवल र सक्षम बनाउन सहयोग गरिनेछ । साथै न्यायिक सम्पादनलाई व्यवस्थित बनाउन इजलाश निर्माणको कार्यलाई अगाडी वढाईने छ ।
१०५. मनोपरामर्शकर्ताको उत्पादन तथा क्षमता वृद्धि गरिनेछ ।
१०६. मनोपरामर्शदाताहरूले सेवा प्रदान गरेवापत उनीहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१०७. सिकाई आदन प्रदानको लागि अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्य संचालन गरिने छ ।
१०८. माध्यमिक विधालयहरूमा न्यायिक अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०९. विपन्न उजुरीकर्ताहरू न्यायको पहुँच सुनिश्चित गर्नको लागि सम्बन्धित निकायसम्म पुग्नको लागि यातायात खर्च उपलब्ध गराइने छ ।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक

११०. जेष्ठ, अशक्त नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य उपचारमा हुने ल्याब, एक्सरे जस्ता कार्यलाई पूर्ण निःशुल्क हुने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१११. बालबालिकासँग अध्यक्ष कार्यक्रम अन्तर्गत बालबालिकालाई सुन्ने, वालसमृद्धि र सुरक्षाको कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याईने साथै १६ वर्षे उमेर नपुगेका बालबालिकाहरूको निःशुल्क खाता खोली रु. १ (एक) दैनिक रूपमा गाउँपालिकाले वचत गरी वचत गर्ने संस्कारको विकास गर्ने । सो रकमको उपयोग १६ वर्ष उमेर पुगि नागरिकता प्राप्त गरे पश्चात बालबालिका स्वयम्ले गर्नसक्ने गरी व्यवस्था मिलाईनेछ ।
११२. पिछडिएको समुदाय, सीमान्तकृत, गरिब, असहाय र दुहुरा बालबालिकालाई, अनिवार्य शिक्षाको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
११३. बालश्रम विरुद्ध जनचेतना अभियान सञ्चालन गरिनुका साथै बालबालिकाको हक, अधिकारका विषयमा विद्यालय स्तरमा श्रव्यदृश्य सामग्रीका माध्यमबाट जनचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ ।
११४. महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिकको हेरचाहका लागि जिल्ला स्थित हेरचाह गृह (सेफ हाउस) मार्फत संचालन गरिने छ ।
११५. सीमान्तकृत, अल्पसंख्यक, दलित समुदायका छात्रा तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूमध्ये स्नातक तहमा गणित, बिज्ञानविषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृद्धि प्रदान गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

११/११/२०७३
डा. वि. सुब्बा
अध्यक्ष

११६. जुम्ल्याहा तथा तिम्ल्याहा बालबालिकालाई दिई आएको पोषण भत्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११७. खाडसडमा रहेको वृद्धाश्रमलाई व्यवस्थित बनाई दिवा जेष्ठ नागरिक मिलेनकेन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
११८. जीवनउपयोगी सीप कक्षा संचालन गरिनेछ ।
११९. प्रत्येक प्रशासनिक कार्यालय, विद्यालयमा आराम कक्ष र स्तनपान कक्ष व्यवस्था गरिनेछ ।
१२०. महिला केन्द्रित क्षमता अभिवृद्धि र सीपमूलक कार्यक्रमको लागि आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१२१. फिक्कल गाउँपालिका वडा नं ५ सोल्पाठानालाई २०८१ जेष्ठ मसान्त भित्र बालमैत्री वडा घोषण गरिने छ । बाँकी थप वडाहरु बालमैत्री घोषणाको कार्य गैर सरकारी संस्थासँगको साझेदारीमा आगामी आ. व. मा सबै वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यक्रम संचालन गरी बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गरिने छ ।
१२२. बालबालिकाहरुको संरक्षणको लागि बालकल्याण कोष स्थापना गरिने छ ।

पोषणमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नीति

१२३. फिक्कल गाउँपालिकालाई पोषणमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्न तीन वटा वडामा कार्यक्रम संचालन भइरहेकोमा आगामी आ.व. मा सबै वडामा कार्यक्रम संचालन गरी पोषणमैत्री स्थानीय शासन घोषणा गर्ने कार्यलाई तिव्रता दिइनेछ ।
१२४. सामुदायिक विद्यालयहरुमा हुने दिवा खाजालाई पोषणमैत्री बनाउन विशेष अभियान संचालन गरिनेछ । यस्ता प्रकारका सबै खाजाहरु स्थानीय उत्पादन प्रयोग गरी बनाईएका पोषणयुक्त हुने पर्ने गरी पोषणयुक्त खानाको एकीकृत सूची तयार गरि सोही सूची अनुसार खुवाउनु पर्ने गरी निर्देशित गरिनेछ । जङ्ग फुडलाई विद्यालयमा पूर्णरूपमा प्रतिबन्ध लगाईनेछ । क्रमशः समुदायिक स्तरमा प्रतिबन्ध गर्दै लगिने छ ।

(ख) आर्थिक विकास नीति

कृषि तथा पशुपालन

१२५. बढ्दो वैदेशिक रोजगारीको परनिर्भरतालाई न्यूनीकरण गर्दै युवालाई कृषि उद्यममा आकर्षित गर्न मागमा आधारित कृषि व्यवसायिक उद्यमशीलता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै स्थानीय युवाहरुलाई लक्षित गरी रोजगारी सृजना गर्ने उद्योग र पशुपालन उद्योगको लागि बीउँपूजी अनुदान तथा ऋणको व्यवस्था मिलाईने छ ।
१२६. एग्रो ट्रेडिङ कम्पनी मार्फत पालिकामा उत्पादित बस्तुको किनबेच गर्ने र उत्पादनमा अनुदान प्रदान गर्ने नीति लिईनेछ ।

१२७. कृषिमा अनुसन्धान गर्न, नर्सरी विकास गर्न, कृषि पर्यटन विकास गर्न एक वडा एकाइको सहितको वागवानी केन्द्र स्थापनाको लागि अध्ययन अगाडि बढाईनेछ ।
१२८. स्थानीय रैथाने र मौलिक प्रजातिलाई संरक्षण सम्बर्द्धन गरी स्थानीय पहिचान स्थापित गर्ने गरी फिक्कलको ढोडेनी खोला, सोखु खोला र पौंती खोला आदिमा पाईने असला प्रजातिको माछालाई व्यवसायीकरण गर्न अध्ययन अनुसन्धान तथा असला माछा प्रजनन केन्द्र स्थापना गर्ने कार्य अगाडि बढाईनेछ ।
१२९. एकीकृत कृषि फर्म स्थापना गरी निर्यात गरेमा निर्यात भएको रकमको निश्चित प्रतिशत रकम प्रोत्साहनको रूपमा उपलब्ध गराईने नीति लिईनेछ ।
१३०. अकस्मात रूपमा आई पर्ने महामारी जन्य समस्याहरूलाई मध्यनजर गर्दै आकास्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम मार्फत व्यवसायिक किसानहरूलाई थप प्रोत्साहन गरिदै लगिने छ ।
१३१. बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन माटोको प्राङ्गारिक पदार्थ, अम्लीय र क्षारीय अवस्थालाई परीक्षण गरि वडा स्तरीय माटो शिविर संचालन गरिने छ ।
१३२. कृषि सहकारितालाई प्रोत्साहित गर्दै उत्पादकत्व बृद्धि गर्न कृषि मिटरमा निश्चित पतिशत अनुदान सहयोग गरिनेछ
१३३. पशु नश्व सुधार कार्यक्रम संचालन गरि आधुनिक उन्नत पशु उत्पादनमा जोड दिई कृषकहरूलाई दुग्ध तथा मासुजन्य उत्पादन गर्न प्रोत्साहित गरिने छ ।
१३४. उन्नत पशुपालन, पशु बीमा, गोठ सुधार जस्ता कार्यक्रमहरूबाट व्यवसायिक किसानहरूलाई थप प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१३५. कृषि उपजलाई बजारीकरण गरी किसानको उत्पादनको उचित मूल्य दिनी खाडसाडमा स्थापना भएको कृषि संकलन केन्द्रलाई पूर्ण रूपमा संचालन गरी कृषि बजारको विकास गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ । साथै काठमाडौंमा बजार विस्तारका लागि फिक्कल माट स्थापना गरि संचालनमा ल्याईने छ ।
१३६. कृषि उत्पादन बढाउने उद्देश्यका साथ “उत्कृष्ट किसान, हाम्रो शान” नारालाई आत्मसात गर्दै उत्कृष्ट (जडिबुटी, तरकारी, फलफूल, पशुपालन) खेती गरी कृषि उत्पादन बृद्धिमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याउने कृषकलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
१३७. कृषकहरूको मनोबल उच्च राख्न फिक्कल भरी उत्पादन भएका कृषि उत्पादनहरूको प्रदर्शनी गर्न कृषि उत्पादन मेला आयोजना गरी उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कार दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१३८. कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व बृद्धि गर्न शिक्षा, अनुसन्धान र प्रसार पद्धतिलाई एकीकृत विकास गरिनेछ ।
१३९. कृषि उद्यमशीलताको विकास, खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता बृद्धि गरिनेछ ।

१४०. पशु तथा बाली बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरि पशु तथा बालीहरुको बिमा गरि कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१४१. कृषि प्रसारको क्षेत्रलाई प्रथामिकता दिदै हरेक वडामा कृषि र पशु प्राविधिक रहनेकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१४२. कृषकका उत्पादित वस्तुहरुको बजारीकरणको सुनिश्चित गर्दै प्रत्येक वडामा वडा स्तरीय संकलन केन्द्र निर्माण गर्दै अन्यत्र निकासीको लागि ढुवानीमा अनुदान सहितको व्यवस्थापन कार्य गरिदै लगिने छ ।
१४३. कृषि उत्पादिन वस्तुको उचित व्यवस्थापनको लागि भण्डारण केन्द्र र चिस्यान केन्द्र आगामी आर्थिक वर्ष भित्र संचालनमा ल्याइनेछ ।
१४४. कृषकहरुलाई उचित समयमा नै मल तथा गुणस्तरीय बीउ बीजन उपलब्ध गराउन, गोदाम घर संचालन गर्न सहकारी मार्फत विशेष कार्योजना बनाई कार्य आरम्भ गरिनेछ ।
१४५. उपभोग गरी बाँकी रहन गएको कृषि उपज बिक्री उपज वितरण गर्ने प्रयोजनार्थ उचित मूल्य सहितको कृषि उपज खरिद बिक्रिमा समन्वयीकरण गरिनेछ ।
१४६. आगामी वर्ष देखि कृषि उत्पादन अभिलेखाङ्कन शुरु गरिने छ । खाद्यान्न र दलहन वाली धेरै उत्पादन गर्ने कृषकहरुलाई प्रोत्साहन र पुरस्कार प्रदान गरिने छ ।
१४७. व्यवसायिक कृषि र पशुपालनमा संलग्न परिवारलाई प्राविधिक सहायता बीमा र उत्पादनमा प्रोत्साहन मूल्य प्रदान गरिने ।
१४८. आगामी तीन वर्षमा कृषि उपज बेचेर वार्षिक पाँच लाख आम्दानी गर्ने ५०० जना व्यवसायिक कृषक तयार पार्ने । यसका लागि कृषि प्राविधिकहरुलाई टागेट सहित परिचालन गरिने ।
१४९. एक घर दश फलफुलका विरुवा एक माछा पोखरी र एक घर मैरीपालन कार्यक्रम शुरु गरिने छ ।
१५०. एक घर एक लैनो पशु अभियानका लागि पशु सुत्केरी भत्ता, नस्र सुधार कार्यक्रम र पशु बीमा अभियान शुरुवात गरिने छ ।
१५१. किसानको उत्पादनलाई लामो समयसम्म सुरक्षित र ताजा संग राख्न र ढुवानीमा सहजता ल्याउन म्याजिक ब्यागको व्यवस्थापनको थालनी गरिनेछ ।
- सहकारी, गौहसकारी तथा वित्तीय क्षेत्र
१५२. सहकारी संस्थाहरुलाई दर्ता, नियमन, प्रवर्द्धन र विकासमा सहयोग गरिनेछ ।
१५३. सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्र संग भएको पूँजीलाई उद्यम विकास तथा रोजगारी सिर्जना गर्ने क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१५४. सहकारी क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गर्दै गाउँपालिकाको आर्थिक एवं सामाजिक विकासमा अधिकतम परिचालन गरिनेछ ।
१५५. सहकारी संस्थाहरूको माध्यमबाट परम्परागत खेति र पशुपालन प्रणालीलाई विस्थापन गर्दै आधुनिक खेति प्रणालीबाट कृषि उत्पादन बढाउन र उन्नत पशुपालन गरी कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्ने कार्यक्रम संचालन गर्न सहयोग गरिनेछ ।
१५६. गरिबी निवारण कोषको सामुदायिक संस्थाको पूजीलाई सहकारीमा आवद्ध गरी परिचालन गरिनेछ ।
१५७. नेपाल सरकारले लिएको सार्वजनिक निजी साझेदारी (Public Private Partnership) मोडलमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१५८. नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकार सँगको साझेदारीमा कार्यलाई अझ प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ ।
१५९. अन्तर स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा कार्य गर्ने प्रणालीलाई अबलम्बन गरिनेछ ।
१६०. नगर विकास कोष, नागरिक समाज तथा विभिन्न गैसस सँगको साझेदारीमा कार्य गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
१६१. सबै नागरिकको वैक खाता खोल्ने, सहकारीलाई सकटमुक्त राख्न आवश्यक उपाय अपनाइने छ ।
१६२. वैक तथा वित्तिय सस्थाबाट उत्पादनमूलक क्षेत्रमा ऋण लगानी जढाउन प्रोत्साहित गरिने छ ।
- पर्यटन
१६३. फिक्कल पर्यटन सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदनको मार्गदर्शनलाई कार्यान्वयन गरिनेछ । पर्यटन गुर्योजना निर्माण गरी व्यवस्थित ढंगले पर्यटन पूर्वाधार निर्माण, प्रचार प्रसार पर्यटन ग्राम एवं अन्य व्यवस्थापनका कार्य गरिने छ । साथै फिक्कल गाउँपालिकालाई गुर्योजनाको आधारमा आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास गरिने छ । पर्यटकलाई आकर्षित गर्न विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरी विभिन्न स्थानमा सडक बत्तीहरू जडान साथै हरित र सरसफाई युक्त सडक बनाइने छ ।
१६४. सिन्धुली जिल्लाको सर्वोच्च चुचुरो फिक्कल चुचुरोलाई प्रमुख पर्यटकीय स्थलको रुपमा उक्त पर्यटकीय स्थलमा संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा पार्क निर्माण कार्य गरिने छ । साथै सो स्थलमा जानको लागि पदमार्गलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
१६५. फिक्कलका विभिन्न पर्यटकीय स्थानहरू अनिरुद्र महादेव साघुरी, महादेव मन्दिर केराउबारी कल्लेरी, बालकृष्णेश्वर मन्दिर, फिक्कलगढी दमारचौकी, चनौटे, महामण्डल, माझखर्क, परेवाथुम्की, नागदह चण्भिज्याङ्गमा प्राकृतिक पार्क तथा पिकनिक स्थल र खानेपानीको

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल
नेपाल सरकार

व्यवस्थापन साथै चित्रेनागी देखि खनियाखर्क पदमार्ग निर्माणका निकायहरूसँग समन्वय गरी बजेटको व्यवस्थापन गरिने छ।

१६६. पर्यटन सँगै मनोरम चिया बगान स्थापनार्थ सम्भावना बोकेको क्षेत्रको पहिचान गरी अन्य निकायहरूको सहयोगमा सम्भाव्यता अध्ययनको शुरुवात गर्ने प्रयास गरिनेछ ।
१६७. फिक्कल भ्यूटावरलाई सार्वजनिक निजी साझेदारी मोडलमा संचालन व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै फिक्कलको आसपासको गाउँहरूलाई बुटिक भिलेज, इको भिलेज बनाउँदै लगिने छ ।
१६८. आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने कार्यका लागि आवश्यक सूचना, पम्पलेट, होर्डिङ बोर्ड निर्माण गरिनेछ । साथै सामाजिक सञ्जाल मार्फत व्यापक प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
१६९. सुनकोशीमा र्पाफिटङ्ग, खाड्साङ् देखि फिक्कल भ्यूटावर केवलकार र १ न वडाको दमारमा ताल सरोवर निर्माणको लागि सार्वजनिक निजी साझेदारीमा कार्य संचालन गर्न पहल गरिने छ ।

उद्योग तथा बाणिज्य

१७०. हरेक वडामा उपलब्ध हुने प्राकृतिक श्रोत जस्तै: सिस्नु, बाँस, वेत, लगायतका स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग स्थापना गर्दा लाग्ने शुल्कहरू पूर्णतया निःशुल्क गरिनेछ । साथै उक्त उत्पादनहरू विक्री गर्न गाँउपालिकाले स्थापना गरेको कोशेली घरमा निःशुल्क स्थान उपलब्ध गराइनेछ । यस्ता प्रकारका उत्पादित सामग्री सहकारी मार्फत खरिद गरी अन्यत्र विक्री गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१७१. फिक्कलमा भएका विविध प्रकारका उत्पादन, फलफुल, सामग्रीहरू बेचबिखन गर्ने प्रयोजनार्थ गाँउपालिका खाड्साङमा निर्मित "फिक्कल कोशेली घर" को पूर्ण रूपमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१७२. स्थानीय व्यापार व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले आगामी आर्थिक वर्ष गाँउपालिका स्तरीय उद्योग बाणिज्य संघ स्थापना गरी सोही मार्फत गाँउपालिकाको उचित स्थानमा "फिक्कल महोत्सव" अन्य मेला कृषि प्रदर्शनी बजारहरूको व्यवस्थापन गरिने छ ।

१७३. उद्योग सम्बन्धी प्रशिक्षण तालिम प्राप्त व्यक्तिहरूको सूची तयार गरी अब उपरान्त हुने तालिममा सहभागी हुनेहरूलाई तालिम पश्चात उत्पादन गर्ने पर्ने शर्त राखी तालिममा सहभागी गराइनेछ ।

१७४. उपभोक्ता हित संरक्षणको लागि विद्यालय स्तरमा सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै बजार अनुगमन कार्यलाई प्राथमिकता साथ कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

(ग) वन, वातावरण तथा विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धि नीति

वन वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

निर्देशिका
१७५१
१७५१

सडक

२००. आगामी आर्थिक वर्ष भित्र गाँउपालिका भित्र सडक गुरयोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । गाँउपालिका भित्र सडकको अवस्था, सडकको क्षेत्राधिकार लगायतका व्यवस्था एकिकृत रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२०१. आर्थिक वर्ष गाँउपालिकाले बनिसकेका सडकको स्तरोन्नती, सफाइ तथा बाह्रमास संचालन गर्न सक्ने गरी बनाउने तर्फ केन्द्रित गरिनेछ ।
२०२. हरेक वडामा कम्तिमा ३० जना डकर्मिलाइ दक्ष डकर्मिको तालिम प्रदान गरिनेछ ।
२०३. सडक, पूर्वाधार निर्माणमा दक्ष जनशक्ति निर्माण गर्न दक्ष डकर्मि तालिमलियका दक्ष जनशक्तिलाई प्राथमिकतामा राखी काममा लगाउनु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ । यसले गर्दा पूर्वाधारको क्षेत्रमा थप गुणस्तर कायम हुने विधास छ ।
२०४. आगामी आर्थिक वर्ष उपभोक्ता समितिहरुलाई अभिमुखीकरण गरी कार्तिक मसान्त भित्र सबै सम्झौता गरिसक्ने तथा उपभोक्ता समितिका सबै सम्झौताहरु वडा कार्यालय स्तरमै घुम्ती सेवाबाट सम्पन्न गरिनेछ ।
२०५. गाँउपालिकाबाट हुने सबै प्रकारका निर्माण ठेक्का कार्तिक मसान्त भित्र हुने गरी तयारी गरिनेछ । निर्माण कार्यको गुणस्तरलाई बृद्धि गर्न न्यूनतम परीक्षण कार्य (ल्याव परीक्षण) गाँउपालिका भित्रै हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२०६. संघ, प्रदेश सरकारसँगको साझेदारी र समन्वयमा प्रत्येक वडा कार्यालय केन्द्र जाने बाटो कालो पत्रे तथा अन्य बाटोहरुको बाह्रै महिना चल्ने गरि स्तरोन्नती गरिनेछ ।

सिंचाई

२०७. वृहत सिंचाई योजनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन, डि.पि.आर. तयारी र निर्माणका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
२०८. करैसावारी सिंचाई, एक पोखरी एक घर तरकारीमा आत्मनिर्भरका साथै पोखरी निर्माणमा ५० पतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने छ । साथै साना साना खालको कृषि सिंचाईलाई मागमा आधारित बनाई लागत साझेदारीमा मर्मत सम्भार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२०९. फिक्कल गाउँपालिका भित्र निर्माणाधीन र मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने सम्पूर्ण लिपट सिंचाई आयोजनालाई निर्माण सम्पन्न र मर्मत संभार गरि पूर्ण रुपमा संचालनमा ल्याइनेछ ।
२१०. खेति योग्य जमिनमा सिंचाईको लागि कुलो तथा नहरको व्यवस्था गरिनेछ ।

भवन तथा सहरी विकास

२११. आगामी आ.व. मागाउँपालिकाको भवन सहिता तयार गरी लागु गरिने छ । राष्ट्रिय भवन आचारसंहिता तथा भवन निर्माण सम्बन्धी कानून अनुसार गाउँपालिका भित्र निर्माण गरिने

सिंचाई विभाग
२०७३/०८/२०७३

सम्पूर्ण भवनको घरनक्सा पास गर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिकाको कार्यालयमा भवनको अभिलेखीकरण कार्यलाई विशेष प्रथामिकता साथ संचालन गरि आगामी आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिनेछ ।

२१२. गाउँपालिका भित्र निर्माण गरिने सबै प्रकारका पक्की भवनहरुलाई अनुगमन गरि सुरक्षित आवासमा जोड दिइनेछ ।

२१३. सरकारी भवन निर्माण गर्दा भवनलाई सुरक्षित व्यवस्थित र अपाङ्गमैत्री बनाउने ।

२१४. सरकारी र सार्वजनिक भवनका लागि स्थानीय सामग्रीको प्राथमिकता र कलरकोड तोक्ने ।

२१५. व्यवस्थित शहरी विकासका पूर्वाधार निर्माण गर्दा सघ र प्रदेश सरकार सग समन्वय गरिने ।

२१६. भूउपयोगी नीति तयार गरि लागु गरिने ।

व्यवस्थित वस्ती विकास

२१७. एकीकृत जग्गा विकास योजना तयार गर्न पहल गरी भूमिलाई आवास क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, वन क्षेत्र, सिमसार क्षेत्रमा विभाजन गरी सोही अनुरूप भू-उपयोग गर्ने नीति लिइने छ ।

२१८. विभिन्न धार्मिक, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक महत्वका स्थान तथा सम्पदाहरुको मौलिक तथा प्राचिन नामहरुको खोजी गरी तिनको पुनःस्थापना गर्ने, आधिकारिक नामाकरण हुन बाँकी टोल, बस्ती, सडक मार्ग, चोक, भवन, स्मारकहरुको नामाकरण गर्ने र अन्य निकायबाट नामाकरण गर्दा गाउँपालिकाको स्वीकृति लिनु पर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा:

२१९. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका मुख्य मुख्य वस्तिहरुमा सडक बत्ती जडान कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ ।

२२०. गाउँपालिका भित्र विद्युतीकरण हुन बाँकी रहेका क्षेत्रमा विद्युत पुर्‍याउनको लागि विशेष पहल गरिनेछ ।

२२१. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सुधारिएको चुलोलाई नमूनाको रुपमा कार्यान्वयन प्रारम्भ गरिनेछ ।

(ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा वित्तीय सुशासन:

२२२. सेवा मार्फत सुशासन सुशासन मार्फत विकास र समृद्धि साथ गाउँपालिकाले निर्माण गरेका कानूनहरुलाई समसामयिक परिमार्जन गरि सेवा प्रवाहमा चुस्तता ल्याइनेछ ।

२२३. गाउँपालिकालाई गाउँपालिकाको कार्य प्रकृति, कार्यबोध र औचित्यको आधारमा आवश्यक पर्ने जनशक्ती आँकलन गरी कार्य विवरण तथा कार्य विशेषणका आधारमा संगठन तथा

व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरि समयानुकुल बनाईनेछ । अत्यावश्यक पदमा लोकेन्द्रिय

आयोगबाट क्षमतावान जनशक्ति पदपूर्ति अनुरोध गरिनेछ ।

२२४. वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी र सार्वजनिक विद्यालयका शिक्षक समेतको सहभागितामा अन्तरपालिका अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था नमुनाको रूपमा कार्यतालिका बनाईसुरुवात गरिनेछ । यस्तो अवलोकन भ्रमणका क्रममा भ्रमणदलका सदस्यहरुले देखेका राम्रा र सकारात्मक पक्षहरु समेटिएको र तत्कालै गर्न सकिने सुधारका क्षेत्रहरुको पहिचान गरि त्यस्तो प्रतिवेदन गाँउपालिकामा बुझाउनु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ । यसरी प्राप्त सुझावहरुलाई क्रमश कार्यान्वयनमा लगेनेछ ।

२२५. गाउँपालिकामा कार्यरत अस्थायी सेवा करारमा कार्यरत कर्मचारीहरुको सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गरिने छ । साथै उक्त कोषमा सम्बन्धित कर्मचारीहरुको तर्फबाट शुरु तलब स्केलको ५ प्रतिशत कट्टा गरी कोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

२२६. कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च राख्न कार्यसम्पादनमा आधारित सूचकहरु निर्धारण गरी सूचकको आधारमा शुरु तलब स्केलको बढिमा २५ प्रतिशतसम्म थप सुविधा उपलब्ध गराउने गरी सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । प्रतिवेदन अनुसार गाँउपालिकाको आर्थिक क्षमताले पुगेमा कार्यान्वयन समेत गरिनेछ ।

२२७. पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम आवश्यकता पहिचान गरी आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२२८. कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च राख्न कार्यसम्पादन मुल्यांकनको आधारमा उत्कृष्ट घोषणा गरी पुरस्कृत गरिने छ ।

आर्थिक सुशासन वित्तीय सुशासन

२२९. गाँउपालिकाको स्वीकृत खर्च शीर्षकमा भएका विभिन्न बिलबिजकहरुको वास्तविकता र यथार्थता पत्ता लगाई जनमानसमा विश्वसनीयता बृद्धि गर्न स्वतन्त्र निकाय, संस्थाद्वारा परीक्षण गर्ने गरी सामाजिक परीक्षणको शुरुवात गरिनेछ ।

२३०. आन्तरिक राजस्वलाई वढोत्तरी गर्न करका विभिन्न सम्भाव्य क्षेत्रहरुको पहिचान एवं राजस्व सुधार योजना अघावधिक गरि कार्यान्वयनमा गरिने छ । साथै हामीले तिर्ने कर फिक्कल विकासको आधार भन्ने नाराका साथ आम करदातालाई करको दायरामा ल्याउन कर साक्षरता अभियान संचालन गरिने छ ।

२३१. जनप्रतिनिधि, कर्मचारी समेतलाई सार्वजनिक खरिदका कानूनी प्रक्रिया, व्यवहारिक विषय लगायतका विषयमा सघन प्रशिक्षण कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

०२७/२२५०
श्री श्री सुन्दर
अध्यक्ष

२४३. गाउँपालिकाबाट गरिने विभिन्न सन्देशमूलक कार्यक्रमहरूको नियमिति रोडियोबाट प्रसारण गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
तथा विभिन्न सामाजिक सञ्जाल मार्फत प्रशारण गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
२४४. डिजिटल प्रविधिबाट नागरिकको सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइने छ । साथै नागरिकहरूलाई सूचनाको हक दिलाउनका लागि गाउँपालिकाको सूचना अधिकारी र गाउँपालिका प्रवक्ता मार्फत सूचना उपलब्ध गराइने छ ।
२४५. सार्वजनिक एवं सरकारी सम्पत्तिको अभिलेख संकलन, संरक्षण र व्यवस्थापन गरिने छ ।
२४६. सबै वडाहरू र गाउँपालिकाको तथ्याङ्क र अभिलेखलाई अध्यावधिक गरिने छ । साथै नवीनतम प्रविधि सहितिको सूचना तथा अभिलेख प्रणालीको व्यवस्था गरिने छ ।
- अन्त्यमा,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा प्रत्यक्ष एवं परोक्ष रूपमा अमूल्य सुझाव सल्लाह दिनु हुने र सहयोग पुर्याउनु हुने नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश सरकार, संघीय एवं प्रदेश माननीय सदस्य ज्यूहरू, वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका पदाधिकारीहरू, सबै गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, राजनीतिक दलका स्थानीय प्रमुख एवं प्रतिनिधीज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, विषयगत शाखाका कर्मचारीहरू, उद्योगी व्यवसायी, बुद्धिजीवि, नागरिक समाज, संचारकर्मी लगायत सम्पूर्ण फिक्कलवासीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम पारित गर्न सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यहरूसँग सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

पार्वती सुनुवार

अध्यक्ष

फिक्कल गाउँपालिकाको

२०८१।०२।०४

खाडसाड, सिन्धुली बागमती प्रदेश नेपाल ।

पार्वती सुनुवार
अध्यक्ष